

ЩЕ РАЗ ПРО КОХАННЯ, АБО НАВІЩО СУЧАСНОМУ ЧИТАЧУ БІБЛІОТЕКА?

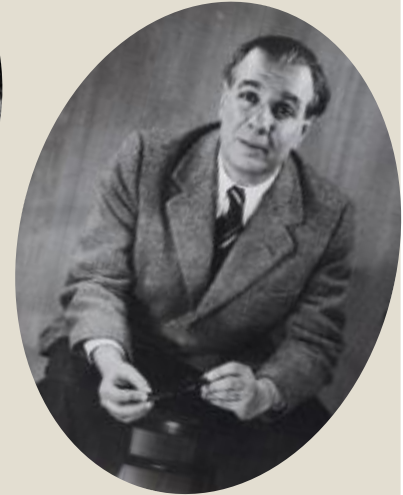
Бібліотечні діалоги.

Ф.М. ДОСТОЕВСКИЙ

- **«В углу стоял круглый стол овальной формы».** Она показалась корректору произведений Достоевского несуразной. Писатель взял рукопись, некоторое время задумчиво смотрел на текст, а затем тоном, не терпящим возражений, сказал: **«Оставьте все как есть».** Я пришел к выводу, что Достоевский в силу гениальности хотел сказать своей фразой, что даже такой предмет, как простой стол можно рассматривать в нескольких вариациях.... представлялось, что Достоевский, обладая особого рода планетарным мышлением, переносил его и на бумагу, когда изображал своих героев, сталкивая их, мучаясь вместе с ними, сопереживая. Он хотел таким образом сказать: в жизни бывает все не так просто. **Любое явление можно рассматривать с нескольких позиций».**

Круглий стіл “Бібліотечні діалоги”

Круглий стіл у вигляді лабіринту,
але з гострими кутами...

Учасники круглого столу :

- **Хорхе Луїс Борхес** — визначний прозаїк, поет і публіцист (Аргентина)
- **Роже Шартьє** — професор паризької Вищої школи соціальних наук і Університету Пенсильванії (Філадельфія), один з провідних істориків (Франція)
- **Ніл Гейман** — видатний англійський письменник, сценарист (Велика Британія)
- **Дарья Сокологорська** — журналіст, редактор Інтернет-видання (Росія)
- **К. І. Рубинський** — видатний бібліотекознавець, близько тридцяти років очолював одну з найстаріших українських книгозбірень - ЦНБ Харківського університету (Україна)
- **М. О. Рубакін** — видатний книгознавець, бібліотекознавець (Росія)
- **Умберто Еко** — відомий письменник, філософ, літературний критик (Італія)
- **Л. В. Стародубцева** — завідувача кафедрою медіа-комунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доктор філософських, телеведуча (Україна)
- **К. Ф.І. барон фон Мюнхгаузен** — легендарний барон, який служив ротмістром у Росії (Німеччина)
- **Стів Коффман** — віце-президент з підтримки бібліотечних послуг компанії «Бібліотечні системи та послуги», яка управляє публічними бібліотеками в США
- **Ганс ван Вельзен** — директор Публічної бібліотеки Амстердама (Openbare Bibliotheek Amsterdam, скорочено — ОВА)(Нідерланди)
- **Laura Swaffield**, журналіст, голова бібліотечної спільноти ВБ, що зареєстрована як благодійна організація (№ 1102634) і яка фінансується повністю з пожертвувань (Велика Британія)

І... Центральна наукова бібліотека Каразінського університету

Отак! Читають чи не читають?

Бути чи Не бути ?

Проект «дослідження читання книжок в УКРАЇНІ-2014»

Підготовлено для «Київстар». Менеджери проекту: Дар'я Перекосова, дослідник Відділу досліджень ринків послуг GfK Ukraine, Гліб Вишлінський, заступник директора GfK Ukraine

- Порівняно до 2013 року, частка дорослих читачів не змінилась: **51% українців у віці 15-59 років прочитали щонайменше одну книжку протягом останніх 3 місяців** (не рахуючи книжок, прочитаних за програмою навчальних закладів).
- Щодо читання дітей, то сімей з дітьми до 15 років, у яких діти прочитали хоча б одну книжку (або батьки їм читали), у 2014 році стало суттєво менше: **44% в порівнянні з 57% у минулому році**.
- Найбільш популярним українським письменником залишається **Л. Костенко**.
- Трійка лідерів-видавництв не змінилася: це — **«А-БА-БА-ГА-ЛА- МА-ГА»**, **«Ранок»** і **«Клуб сімейного дозвілля»**.

- Низька популярність електронних книжок: лише **11% українців читали електронні книжки протягом 3 місяців**. Причини нечитання електронних книжок : більшість дорослих-читачів пояснюють нечитання електронних книжок тим, що їм просто більше подобається читати на папері, чверть зазначили, що більше втомлюються очі, коли вони читають електронні книжки.
- Але більшість опитаних, як і раніше, схиляються до думки, що **придбання книжок у друкованому вигляді є ощадливішим, ніж купівля спеціального пристрою**.
- У 2014 році триває тенденція переключення читачів на електронні книжки, які переважно всі респонденти не купують, а **скачують безкоштовно: у липні 2014 року 19% від всіх прочитаних книжок були безкоштовно скачаними з Інтернету, тоді як минулого року таких було 14%**.

«Нечитання» – це форма культури ?!

- Дослідження R&B Group (Research & Branding **Group** – компанія, яка проводить маркетингові, соціологічні та політичні дослідження) відзначили : близько **51% українців взагалі не читають художньої літератури. Можна припустити, що останні приблизно 8 років ця частка є стабільною.**
- **38% респондентів** дослідження GFK Ukraine у 2013 р. **визначили головною причиною відмови від читання нестачу часу і лише 1% – коштів.**
- **11-12% або ніколи не цікавилися читанням, або втратили інтерес із плином часу.**
- **Отже, нечитання можна розглядати як елемент сучасної пришвидшеної культури. Воно свідчить про появу нового стилю життя з іншими пріоритетами, переважно трансльованими ТБ і замкненими у вузькому просторі приватного життя.**

Рекомендації щодо стимулювання читання книжок

- У першу чергу потрібно займатися **соціальними проектами** щодо спільного сімейного читання.
- Активно **популяризувати вітчизняні рейтинги сучасної літератури**, як української, так і зарубіжної.
- **Посилювати маркетинг книжок** та стимулювати їх обговорення (не тільки в інтернеті, але й в інших ЗМІ — пресі, на ТБ).
- **Соціальні мережі та популярні сайти залишаються оптимальним методом просування книжок**, оскільки читачі-покупці книжок продовжують активно шукати книжкові новинки в Інтернеті.

Рекомендації щодо стимулювання продажу книжок.

Створювати в книгарнях якомога більш дружню та комфортну атмосферу: забезпечити можливість зручно сісти та переглянути книжки, вільний доступ до книжок, професійну та доброзичливу консультацію щодо їх вибору, зручну систему пошуку книжок та стенди з новинками...

Унікальний книжковий магазин "Livraria da Vila" у Сан-Пауло, Бразилія. У цьому магазині навіть двері створені з книжкових полиць, на яких розміщені звичайні книги.
<http://xage.ru/neobyichnyij-knizhnyij-magazin-v-san-paulo/>

Аргентинец Рауль Лемесофф создал удивительную "библиотеку-танк", чтобы с ее помощи бесплатно распространять книги на улицах Буэнос-Айреса. Проект называется Weapons of Mass Instruction ("Орудие массового обучения").

- Кузов "танка" оборудован полками, на которых умещается около 900 книг. Рауль ездит на нем по городу и раздает книги всем желающим, но больше всего он старается вдохновить на чтение молодых людей, чтобы отвлечь их от криминальных развлечений, которые процветают на местных улицах.

Популяризація читання і книжок

Книжковий ліс з Німеччини, Берлін

Маленьке англійське містечко Уестбері-саб-Мендіп.
Мешканці створили найменшу бібліотеку в світі на свіжому
повітрі, працюючи 24 години на добу
Іноді для того, щоб взяти книгу, потрібно відстояти чергу.

Пауло Коэльо. О книгах и библиотеках:
"Я, конечно, продолжаю покупать книги –
**никакими электронными средствами
полностью их не заменишь.**

Но как только дочитываю книгу, отправляю ее
в странствие: дарю кому-нибудь или передаю
в публичную библиотеку. Я ... считаю, что
каждая книга должна проделать собственный
путь, а не пылится на полке."

Дайте книгам новую жизнь - воспользуйтесь буккроссингом!

Популяризація читання! Електронна бібліотека в метро Бухареста

- Впервые электронная библиотека появилась в метро Бухареста — это была инициатива Vodafone Romania и издательского дома Humanitas, направленная на увеличение числа читающих горожан.
- Бесплатных отрывков из книг хватало ровно на то, чтобы почитать в дороге, заинтересоваться и впоследствии купить книгу полностью.

Читаємо-формат не має значення!

- Мобильная библиотека в нью-йоркском метро. Нужно подойти к постеру, размещенному в вагоне метро, провести смартфоном по специальной зоне NFC (технология беспроводной связи на расстоянии до 10 см), которая сразу же даст любому желающему доступ к огромной коллекции книг. **Однако читателю предлагается лишь первые 10 страниц.** Создатели проекта решили, что этого достаточно для того, чтобы не заскучать в метро. А при возникновении серьезного интереса — изволь не полениться и сходить за книгой в **Нью-Йоркскую публичную библиотеку**. Идея мобильных библиотек быстро прижилась и получила поддержку у мобильных операторов.

"Мобільна бібліотека МТС"

В Україні теж є своя мобільна бібліотека. Це національний проект, ініціатором якого виступила МТС. У віртуальному читальному залі "Мобільної бібліотеки МТС" представлено понад 500 книжок різних жанрів, включаючи класику і твори сучасних зарубіжних і українських авторів. Послугами такої віртуальної бібліотеки вже змогли скористатися жителі Києва, Львова, Вінниці, Одеси, Житомира, Харкова. На відміну від інших подібних проектів, де читач отримує тільки фрагмент твору, в "Мобільної бібліотеці МТС" книгу можна скачати цілком безкоштовно. Процес займає близько хвилини.

Київ, Хрещатик, мобільна бібліотека МТС

20 листопада 2014 року
«Мобільна бібліотека»
почала свою роботу в холі
ст. м. «Пушкинська» у м. Харків

Нові сервіси та інновації кампаній, відкритий доступ, легкий пошук відлучає читачів з бібліотек.

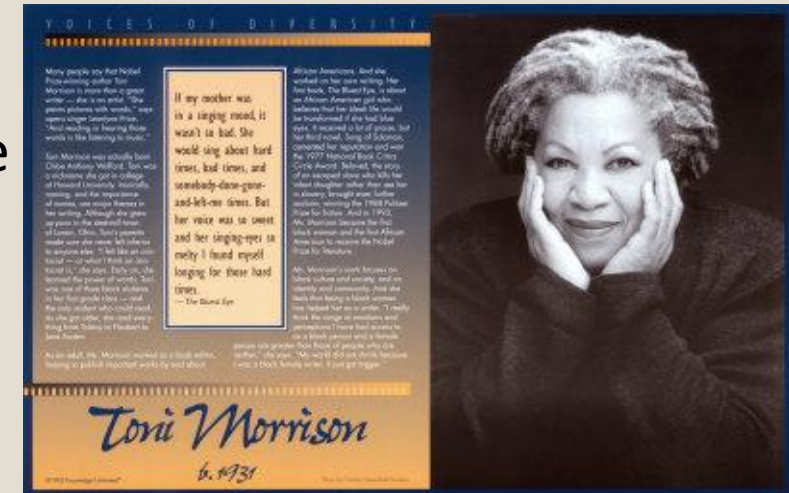
Кому по разным причинам нужно не просто читать, но и работать с текстами использование е-книг дает **возможность мгновенного доступа к нужной части произведения**. Проведите простой эксперимент – засекайте, сколько понадобится времени, чтобы найти в бумажной версии "Мастера и Маргариты" точную фразу кота Бегемота со словом "примус"... В случае электронной версии, достаточно задать поиск по слову и **через секунду** – нужная фраза в вашем распоряжении: "Не шалю, никого не трогаю, починяю примус..."

Библиотеки уходят в онлайн

<http://www.segodnya.ua/ukraine/biblioteki-uhodyat-v-onlayn-479231.html>

- Наконец, еще один факт в подтверждение того, насколько электронные книги вошли в жизнь человека. В февраля 2015 года в офисе компании Google в Нью-Йорке состоялась необычная автограф-сессия. Лауреат Нобелевской премии, американская писательница Тони Моррисон **при помощи планшета подписала цифровые версии своего нового романа всем желающим через социальную сеть Google+.**

Електронні книги читають дві третини американських дітей

<http://kidreader.ru/article/2194>

- За результатами дослідження Kids+E_Reading Trends Study **67 відсотків дітей у віці до 13 років читають електронні книги**, в основному, з планшетів.
- Дослідники вважають, що причиною популяризації електронних книг є те, **що школи пропонують навчальні матеріали у електронному вигляді.**

Але! Вчені з'ясували, що електронні книги не прищеплюють любов до читання

<http://kidreader.ru/article/1371>

- Дослідження що були проведені дітям у 2013 році у Великій Британії , показало, що діти, які читають традиційні паперові книги, **більше люблять літературу**, ніж діти, які використовують для читання електроннім ридерами.
- Фахівці Національного фонду грамотності ВБ прийшли к виводу, що **52 відсотків дітей використовують для читання е-рідери, 28 % читають паперові книги.**
- Але тільки **12 % дітей**, що читають е-книги по справжньому захоплені літературою
- Відсоток дітей, які читають **паперові книги, щиро захоплених літературою складає 51 % , з них 77 %** легко назвали свою улюблену книгу.

Функциональная неграмотность

Дарья Сокологорская , ведущая Интернет-издания
<http://syg.ma/@daria-sokologhorskaya/funktsionalnaia-nieghramotnost>

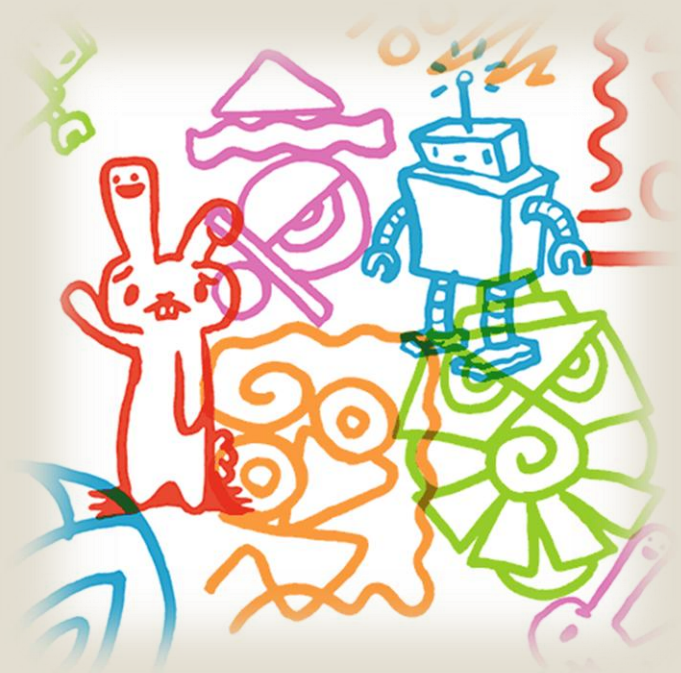
- О **функциональной неграмотности** начали задумываться ...где-то в 80-х годах прошлого века. Проблема заключалась в том, что несмотря на повальную грамотность, люди не умнели, а все хуже справлялись с профессиональными обязанностями. Несколько исследований показали, что хотя люди формально умеют читать и писать, **они не понимают смысл прочтенной книги** или инструкции, не могут написать логически связный текст.

- Честно признаются, что **не любят читать**
- При чтении стремительно возникают психосоматические проблемы: могут разболеться глаза, голова, сразу появляется желание отвлечься
- Неумение выстраивать и задавать вопросы по прочтенному материалу. Не могут полноценно участвовать в дискуссиях.
- Читать, а уж тем более писать большие, стройные аналитические статьи умеют единицы.

- Появление функциональной неграмотности в развитых западных странах совпало с первыми ощутимыми шагами данных государств к переходу **в информационное общество.**

Дети, рожденные после 2000 года, не умеют хорошо концентрироваться, **читать**. Детям намного **удобнее и привычнее переписывать друг с другом в сети**, чем общаться вживую. В Японии уже сформировалась культура геймеров и хикки, не покидающих собственную комнату.

В начале 2014 года Умберто Еко написал обращение к внуку...

- Плохо то, что понимание того, что компьютер может в любой момент ответить на твой вопрос, **отбивает у тебя желание запоминать информацию**. Этому явлению можно привести следующее сравнение: узнав, что с одной улицы до другой можно добраться на автобусе или метро, что очень удобно в случае спешки, человек решает, что у него больше нет необходимости ходить пешком. Но если ты перестанешь ходить, то **превратишься в человека, вынужденного передвигаться в инвалидной коляске**.
- **...и рекомендует:**

Постоянно упражняй память. «Состязайтесь в том, кто лучше помнит содержание прочитанных книг ...**Выясни, помнят ли твои друзья имена слуг трех мушкетеров и д'Артаньяна (Гримо, Базен, Мушкетон и Планше)...** А если ты не хочешь читать «Трех мушкетеров» (**хотя ты не знаешь, что при этом теряешь**), то сделай подобную игру с той книжкой, которую ты прочел».

Уважаемые читатели!!!!

Обращаясь к библиотекарю, постарайтесь
вспомнить не только цвет книги и размер, а
также **её название и автора** 😊

- Сегодня школе (помимо твоего собственного круга чтения) следовало бы научить тебя запоминать то, что случилось до твоего рождения, но ей это плохо удастся. **Различные опросы показывают, что сегодняшняя молодежь, даже и университетская, рожденная в 1990 году, не знает, а, может быть, не хочет знать о том, что происходило в 1980 году, уже не говоря о том, что было 50 лет тому назад.**

Сегодняшняя молодежь не знает артисток кино двадцатилетней давности, а я знал.... Может быть, так было, потому что я листал старые журналы, сваленные в кладовке нашего дома. Я и тебе предлагаю перелистывать старые журналы, потому что это помогает понять то, что происходило до твоего рождения.

Систематизація знань та розуміння в процесі читання

Традиційне, знайомство з книгою:

- Родина
- Дитячий садок
- Школа
- Бібліотекар

Знайомство з Інтернет:

- Самостійно? За допомогою друзів? Батьки?
- У найкращому випадку - бібліотекар у виші

Круг чтения, отражающий Вселенную

- «Ничто так не характеризует степень общественного развития, **степень общественной культуры, как уровень читающей публики** в данный исторический момент»
- «По таблице каталога он (читатель) будет взбираться к высотам философии, как по лестнице...Схема каталога должна быть такова, чтобы **продвигаться вверх могли по ней всякие, даже все читатели, даже самые неподготовленные, непросвещенные**».

- **«Чтение – это не просто знание языка**, на котором написан текст, необходимо читать, находя наслаждение в написанном. “Когда мы открываем книгу, когда она встречается со своим читателем, происходит явление эстетическое”.

- **Чтение – это ключ.** Несколько лет назад я слышал высказывания, что мы живем в **«постграмотном»** мире, где возможность извлекать смысл из письменного текста уже вторична, но эти дни прошли. **Слова сейчас важнее чем когда-либо, мы исследуем мир с помощью слов, а так как мир соскальзывает в мировую паутину, мы следуем за ним, чтобы общаться и осознавать то, что мы читаем. Люди, которые не понимают друг друга, не могут обмениваться идеями, не могут общаться, а программы-переводчики делают только хуже.**

- **Художественная литература...** порождает эмпатию (сопереживание).
- Эмпатия – это инструмент, который собирает людей вместе и позволяет вести себя не как самовлюбленные одиночки.
- Вы также находите в книжках кое-что жизненно важное для существования в этом мире. И вот оно: миру не обязательно быть именно таким. Все может измениться.

<http://www.theguardian.com/books/2013/oct/15/neil-gaiman-future-libraries-reading-daydreaming>

Neil Gaiman: Why our future depends on libraries, reading and daydreaming

A lecture explaining why using our imaginations, and providing for others to use theirs, is an obligation for all citizens

■ Susan Cooper: libraries are the frontline in the war for the imagination

Почему наше будущее зависит от библиотек, чтения и воображения?

- «Я собираюсь рассказать вам, что библиотеки важны, я собираюсь поговорить с вами о чтении. Я собираюсь предположить, что чтение художественной литературы, чтение для удовольствия является одной **из самых важных вещей в жизни человека.**

- Я собираюсь со всей страстью умолять людей осознать, что такое библиотеки и библиотекари, и сохранить оба явления.»

Laura Swaffield, журналіст, голова бібліотечної спільноти ВБ, яка зареєстрована як благодійна організація (№ 1102634) і що фінансується повністю з пожертвувачів:

"Бібліотеки - останній притулок у цивілізованому суспільстві..."

У 2016 році у Великій Британії планується закрити ще 400 бібліотек, внаслідок чого в цілому, починаючи з 2009 року, після закриття бібліотек більш ніж 1000 чоловік буде звільнено. Є такі сільські місцевості, де не функціонують бібліотеки і книжкові магазини.

Стив Коффман. “В період між 2000 і 2007 в США зникли більше 1000 незалежних книжкових магазинів”.

Libraries

Library campaigners predict 1,000 closures by 2016

The Library Campaign says closures amounting to a quarter of UK libraries have been hidden by 'patchwork nature' of local government decisions

Liz Bury

Friday 12 July 2013
12.11 BST

Shares 94
Comments 99

Checking out ... Moorside Library, Newcastle, one of the libraries to have closed in 2013. Photograph: Christopher Thomond

Library campaigners accuse the government of "hiding" the scale of cuts which they predict will force the closure of a further 400 UK libraries by 2016, bringing the total of library closures since 2009 to more than 1,000.

According to the [Library Campaign](#), which has aggregated local newspaper

Advertisement

Most popular

Charles Kennedy dies aged 55 - latest updates and tributes

Quiz: Is comment weird? Spot the real Guardian headlines amid the fakes

Стив Коффман

“Що буде, якщо друковані видання зникнуть?”

- Існує група, яка вважає, що книгосховища та книги, які в них зберігаються, більше не потрібні цьому світові. Вони впевнені, що кінець друкованої книги та періодичних видань неминучий.
- **Таке майбутнє матиме радикальні наслідки для бібліотек**, оскільки ми були задіяні в зборі, збереженні, організації фонду і забезпеченні доступу до книг відтоді, коли люди вперше почали викладати слова на папері. Але, що відбувається з нами і функціями, які ми виконуємо, якщо люди більше не викладають слова на папері, а вводять їх на електронному екрані і зберігають їх в електронному просторі, де читачі можуть використовувати їх за бажанням? **Яка наша роль в цьому світі? Що ми повинні робити тоді?**

○

- ...якщо весь контент є в електронному форматі, то бібліотеки не будуть потрібні і громади можуть зруйнувати їх або перетворити на те, що вважатимуть за потрібне
- **Google і Вікіпедія з моменту їх створення знищують бібліотечні довідкові послуги.**
- **Необхідно прагнути довести собі і громаді, що бібліотеки, як то кажуть, «більше, ніж просто книги».**

- Появление нового носителя письменных текстов не означает ни конца книги, ни смерти читателя. Быть может, даже наоборот.
- Сумеет ли электронный текст в различных своих формах **создать** то, что оказалось не под силу ни алфавиту, несмотря на демократизм, ..., ни книгопечатанию..., а именно **публичное пространство**, к которому, благодаря обмену текстами, был бы причастен каждый человек?

Г. ван Вельзен уверен, что будущее за цифровыми библиотеками...

- Одна из актуальных проблем — законодательное закрепление электронной книги. Сегодня у нас в Нидерландах в этом смысле законодательный пробел. **Из-за этого у библиотек возникает много дополнительных проблем, и от этого в конечном итоге страдает общество.**
- ...издания, которые несут исключительно интересную, нужную, полезную информацию, будут оцифрованы

- В перспективе Интернет даст любому человеку доступ к **любой существующей на планете книге**. Сотрудники Google Books утверждают: в мире существует 130 миллионов книг (без учета переизданий)!
- «Известно, что на одну осмысленную строчку или истинное сообщение приходится тысячи бессмыслиц, груды словесного хлама и абракадабры».
- «Если все это “богатство” заполнит нашу Вселенную, **из бесконечной кладовой разума она грозит превратиться в гигантскую свалку**, с которой не совладать всем поколениям каталогизаторов всех веков и народов - уже сейчас имеем реальное подобие этой модели во Всемирной паутине...» соглашается **Е.Ю. Гениева**

-теперь каждые два дня
человеческая раса создает
столько информации,
сколько мы производили от
начала нашей цивилизации
до 2003 года...

- ...на первый взгляд электронная революция казалась концом библиотеки как таковой.
- Нужно со всей возможной настойчивостью напомнить, что преобразование в электронную форму всех текстов, созданных до появления компьютера, ни в коем случае не должно означать отрицания, забвения или, еще того хуже, уничтожения рукописей или печатных изданий...Быть может, сейчас как никогда важна одна из главнейших задач библиотек - сбор, хранение, описание и выдача письменных объектов прошлого. Если прекратится циркуляция произведений, которые содержались в этих объектах, и тем более если они сохранятся только в электронном виде, мы рискуем утратить понимание той культуры текстов, в рамках которой они отождествлялись с объектами-носителями. Следовательно, библиотека будущего должна стать местом, где по-прежнему будет происходить изучение подобных текстов и приобщение к письменной культуре в тех ее формах, какие отличали и в большинстве своем отличают ее и сегодня.

Моя задача как директора библиотеки в частности заключается в том, **чтобы суметь почувствовать, «нащупать» будущее** и согласно этому пониманию развивать ОВА. Должен сказать, что перейти к новому формату существования библиотеки было непросто. На этот счет я говорил: мы не переезжаем, а начинаем работать в новой библиотеке.... **Библиотека — больше не место тотальной тишины.** Вместе с тем здесь есть вдоволь простора для уединения с книгой, музыкой... То есть у вас есть выбор... **Люди хотят общения.** Поход в библиотеку может быть приятным событием без избытка правил...

Семінар для координаторів Американських Центрів
і працівників Посольства США
«Ефективний менеджмент Американських центрів
и проектів», березень, 2015, Відень

Американський Центр в Хо Ше Мин Сіти, В'єтнам

- «Американцы и англичане отлично поняли, что **библиотеки представляют новую социальную силу, которая должна вести страну все к большему и большему прогрессу.** В обеих странах для общественных библиотек выстроены роскошные здания, напоминающие собою дворцы. Библиотеки построены по планам, выработанным библиотекарями, и при том так, чтобы читатель находил в них возможный комфорт. И стоит посмотреть, сколько заботливости, сколько предусмотрительности потрачено на то, чтобы читатель не напрасно приходил в библиотеку... **Нас удивляет культурный рост Соединенных Штатов, экономический прогресс этой страны. Нам следует обратить внимание на ее библиотеки».**

Ганс ван Велзен, директор Публічної бібліотеки Амстердама

«Сучасна бібліотека повинна стати справжнім культурним простором, подією в житті суспільства, не тільки осередком інформації, але також культурним та освітнім центром, і це є головним ключем до успіху».

ЩО ДЛЯ ЦЬОГО
МИ РОБИМО?

З 21 по 23 жовтня 2014 року у Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка відбулася Всеукраїнська науково-практична **конференція «Сучасна бібліотека у науково-освітньому просторі ВНЗ: інформаційні ресурси, технології, проекти».**

- **Круглий стіл «Бібліотечний бенефіс: молодь про майбутнє бібліотек»**
- **Полтавський журфікс «Бібліотеки і динозаври, що треба робити, щоб вижити?»**
- **Бібліоринг «Капризи та репризи – рандеву у бібліотеці».**

**Віртуальна зустріч зі С. Коффманом
у НТБ ПНТУ імені Ю. Кондратюка, жовтень
2014 р.**

**Повністю доповідь надруковано у
першому номері часопису “ Бібліотечний
форум ” 2015 р. та
в збірці конференції.**

Доктор істор. наук, координатор програми
«Вікно в Америку» Посольства США в Україні,
віце-президент Української бібліотечної
асоціації та учасники конференції
за бесідою з С. Коффманом

Абонемент наукової та художньої літератури у соціальних мережах

- З вересня 2014 р. у соціальних мережах «Facebook» та «Вконтакте» почали діяти сторінки абонементу наукової та художньої літератури.
- В рамках цих аккаунтів є декілька рубрик, серед яких:
- «Абонемент рекомендує» та
- «Цитата від абонементу».
- До кожного посту додається **пряме посилання на електронний каталог ЦНБ** та на конкретне видання, яке користувач ЦНБ має можливість замовити на абонемент.

За невеликий проміжок часу, що працюють сторінки у соціальних мережах, вже можливо зробити певні висновки.

Так, аккаунт у «Facebook» є більш популярним серед віддалених користувачів мережі, також серед сторінок бібліотек, архівів та музеїв України та інших країн.

- 3 листопада 2014 року на абонементі розпочала роботу виставка миттєвої видачі художньої літератури **«Прийшов час читати»**. Ця виставка постійно оновлюється та доповнюється відомими та популярними виданнями. Це нововведення одразу викликало зацікавленість у читачів, які обирають не лише книги з виставкових полиць, але і додатково замовляють інші книжки певних авторів, твори яких побачили на виставці.

○

- Для створення іміджу цікавого та креативного місця на абонементі реалізується проект із створення книжкових інсталяцій. Співробітники абонементу вже рік займаються створенням тематичних книжкових інсталяцій, присвячених певним святкам та подіям .

Книжкова ялинка у ЦНБ

- До нового 2015 року на абонементі було створено книжкову інсталяцію з ялинкою та каміном.
- Цей новорічний куточок став дуже популярним у читачів, які фотографувались та з цікавістю вивчали зелені книжки.
- Книжкова ялинка потрапила у газетну публікацію «Необычные елки Харькова», що була опублікована у газеті Сегодня.UA від 28 грудня 2014 р. Посилання на статтю :
<http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/neobychnye-elki-harkova--580472.html>

Найкраща бібліотечна ялинка за версією молодіжної секції УБА

- Ялинка ЦНБ брала участь у конкурсі на кращу бібліотечну ялинку, що проводила Молодіжна секція УБА. На конкурс надійшло більше 40 листів з усіх куточків України.
- За рішенням Адміністрації Молодіжної секції УБА та членів Президії УБА переможцем, а отже кращою бібліотечною ялинкою 2015 року визнано ялинку у ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна.

“ЄДИНА КАРТКА ЧИТАЧА” ПУТІВНИК ПО БІБЛІОТЕКАМ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ ХАРКОВА

- З 1 вересня 2013 року у вузівських бібліотеках м. Харкова діє інноваційний проект **«Єдина картка читача»**.
- Але наскільки ця система зараз працює злагоджено та чи є вона зручною для читачів? Метою дослідження є визначення бібліотечних послуг та їх якості , а також порівняння комфортності різних вузівських бібліотек з точки зору читача, що вперше опинився в незнайомій для нього бібліотеці.
- Кінцевим результатом дослідження має стати певний путівник по єдиному вузівському бібліотечному простору, який має допомогти читачеві зорієнтуватись у великій кількості бібліотек, які він має можливість відвідувати.

Екскурсії “ таємних ” читачів або трохи "бібліотечній Ревізор”

Експеримент дослідження з впровадження проекту «Єдина картка читача у дії» розпочався у травні 2015 р. На цей час у списку 25 бібліотек-учасниць, які мають відвідати бібліотекарі з єдиними читацькими квитками.

Ідея В. Пашкової
віце-президента УБА

Робота над «дорожньою картою» Єдиного бібліотечного простору

До кожної бібліотеки учасниці проекту «**Єдина картка**» бібліотекарі-дослідники приходять як прості читачі своїх вузів з наміром попрацювати із фондами та електронними ресурсами. При цьому у них є можливість пройти **увесь шлях читача**, що спочатку шукає бібліотеку, потім дізнається про послуги, які йому можуть запропонувати та, нарешті, працює у читальному залі.

Таким чином, буде досліджено усі бібліотеки, після чого можна буде зрозуміти, що необхідно покращити та удосконалити для більш зручної роботи наших читачів.

НАПЕРЕДОДНІ
32 ТРАВНЯ!
АБО ПОГОВОРИМО
ПРО ЧИТАННЯ

Maijs

Swedish
Maj

Anglo-Saxon
May

German
Mai

Polish
Maj

May

18								
19	4	5	6	7	8	9	10	
20	11	12	13	14	15	16	17	
21	18	19	20	21	22	23	24	
22	25	26	27	28	29	30	31	
23	32							

1. maijs - Latvian Republic's Independence day, Tartu's birth
4. maijs - 131st anniversary of the declaration of independence
32. maijs - Minhauzena's birth day

**Minhauzena
muzejs**

Gods kalpot Minhauzenam!

Dantes muiža,
Liepupes pagasts, Limbaži rajons, LV-4023
Tālrunis: 4065633
www.minhauzens.lv

Напередодні 32 травня!

Трохи жартів і багато всерйоз!!!

28 травня з 14⁰⁰ до 20⁰⁰

Центральна наукова бібліотека
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
за сприяння

Музею барона Мюнхгаузена (Латвія)
запрошують до читальних залів ЦНБ усіх небайдужих до читання!

У 2015 році виповнюється 295 років від дня народження загадкової особистості, чия безмежна фантазія дозволила письменникам створити навколо його імені легенди – барона Ієроніма Карла Фрідріха фон Мюнхгаузена (1720 - 1797), а також десятирічний ювілей святкує Музей барона в садибі Дунте, Лієпупської волості Латвії, де пройшли його ащі роки з коханою дружиною Якобіною.

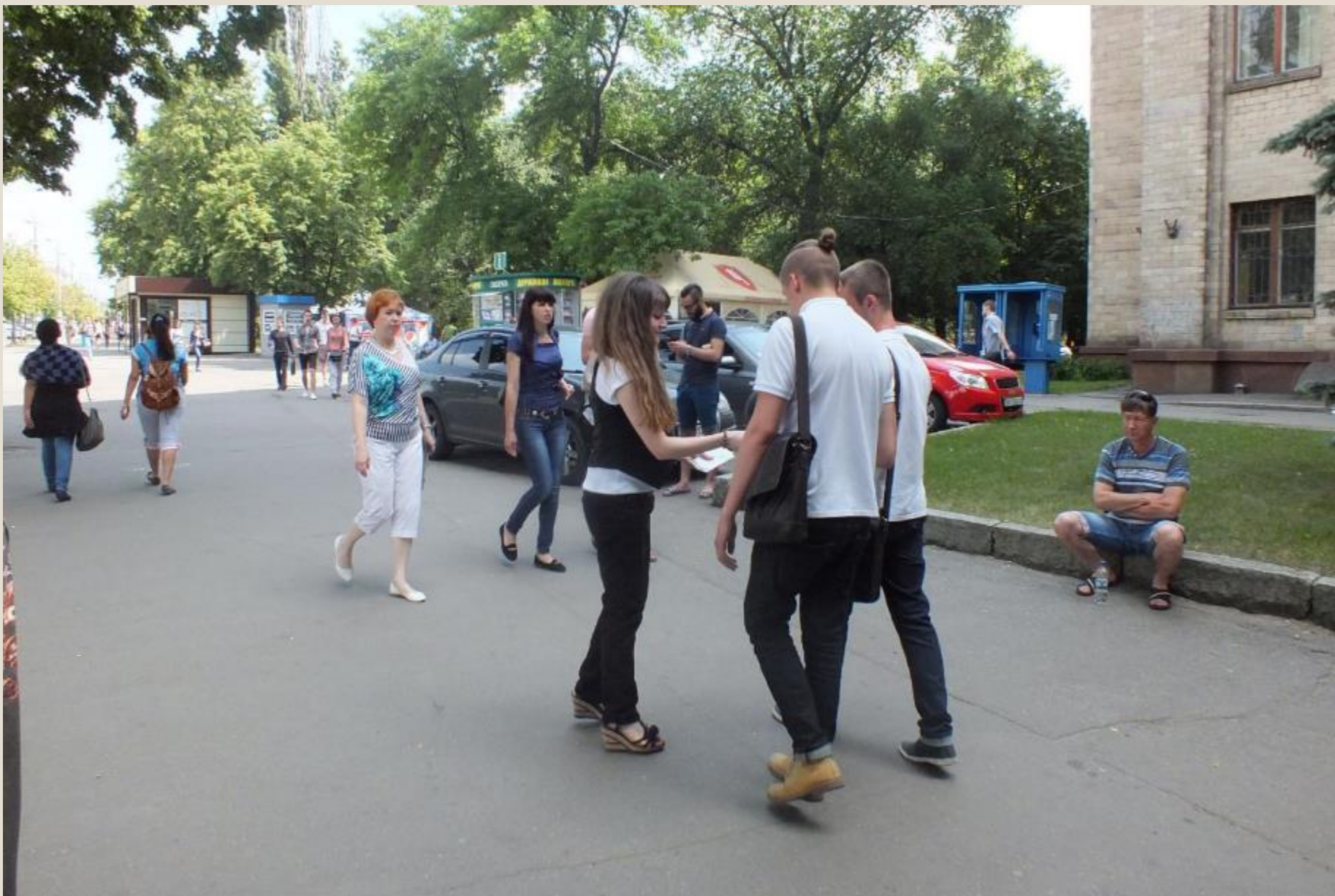
свого улюбленого міста 32 травня 2005 року, саме у цей нь почав працювати Музей його імені.

**«Pro captu lectoris habent sua fata libeli»,
або напередодні 32 травня!
Трохи жартів і багато всерйоз!!!
28 травня з 14.00
бібліотека запрошує!**

Прес-реліз – 32 травня 2015 року!

ЧИТАЄМО?

лабіринт “Стежка Мюнхгаузена”

Миттєва видача літератури

Дивною і ненатуральною здається людина, яка
існує без книги

Т.Г.Шевченко

Мюнхгаузен у Харкові

З часу мого останнього візиту Харків став значно кращим...

Пройшовши лабіринтом Барон відправився на зустріч з читачами і з самим собою...

Одночасно в Харкові та в Лієпуппе (Латвія)

Хто такий барон Мюнхгаузен?

Якобіна запрошує усіх на пікнік

Основное блюдо!

Никогда не теряйте присутствия духа и находите выход из самых ужасных ситуаций.

- **Холодные закуски:**
 - Канапе с утиным салом
 - Колбаски «На кончике хвоста»
 - Сыр охотничий
 - Картечь «Восьминогий заяц»
 - Ассорти «Домашние заготовки Якобины»
- **Десерт:**
 - Варенье из вишен оленьего дерева
 - Пирожки «Поцелуй Барона»
 - Пирожные «Павлин»

- **Напитки:**
 - Фирменный компот «Мечты Барона»
 - Вода «Мюнхгаузенская – минеральная»
 -

У
С
Е

Ч
И
С
Т
А

П
Р
А
В
Д
А

**Захід було підтримано Музеєм Барона Мюнхгаузена
(Латвія, Дунте),
інформаційні матеріали про Латвію надані
Посольством Латвії
в Україні
Це абсолютна правда!**

«PRO CAPTU LECTORIS HABENT SUA FATA LIBELLI »

СУДЬБА КНИГИ ЗАВИСИТ ОТ ЧИТАТЕЛЬСКОГО
ВОСПРИЯТИЯ

Библиотекарь, кто он в современном мире? Чтение сегодня...

- Библиотекарь — это человек, который любит книгу!
- Суть профессии сегодняшнего дня?
- Кто он, современный читатель?
- Что и как читает? Нужно ли читать в современном мире о бароне Мюнхгаузене?
- Может ли библиотекарь любить информацию?
- Давайте поговорим.... Пройдем по книжному лабиринту!

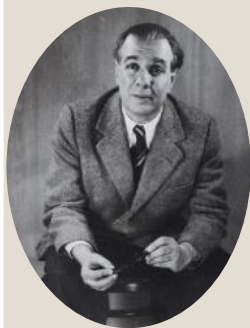
Модератор Круглого стола Л.В. Стародубцева

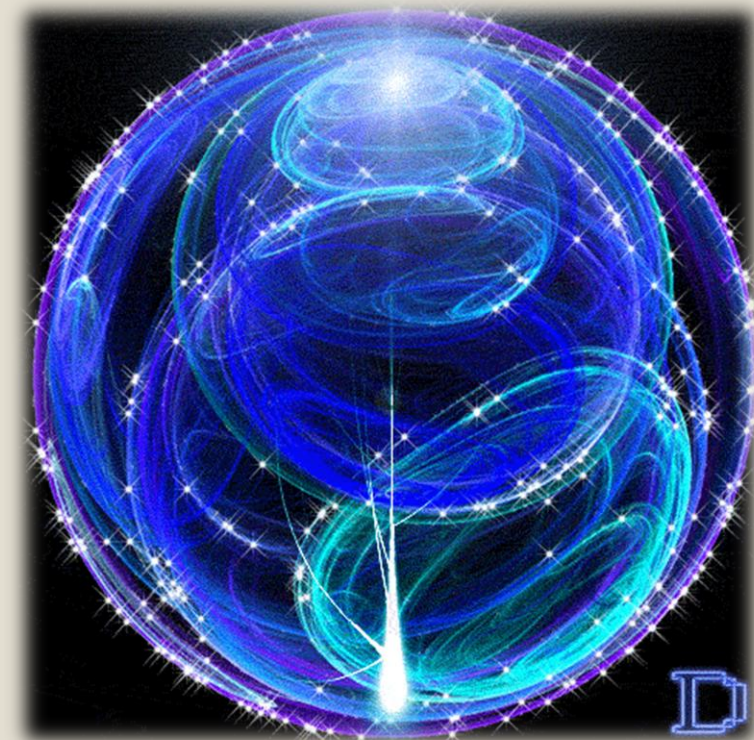
Стародубцева Л. В. Метафизика лабиринта / Л. В. Стародубцева //Альтернативные миры знания ; под ред. В.Н. Паруса [и др.]. – СПб., 2000. – С. 238 – 296.

- «...образ формы незавершенной, разомкнутой, вечно открытой и жаждущей завершения в своем центре... эта фигура метаморфозы, трансформации, непрерывного перехода: от центра к периферии и от периферии к центру».

«Библиотека – это шар, точный центр которого находится в одном из шестигранников, а поверхность – недостижима».

Участь у круглому столі брав письменник-фантаст Д. Громов (ОЛДІ)

Головне , не прив'язуватися до форми книги...

Конкурс бліц – розповідей! Книгу з автографом вручає Д. Громов (ОЛДІ)

- За 5 днів було отримано 9 розповідей.
- Компетентне журі прочитало всі твори.
- Усі конкурсанти отримали заохочувальні призи (вишневе варення від Мюнхгаузена, цукерки батончики від ОЛДІ).
- Головний приз – Книга.

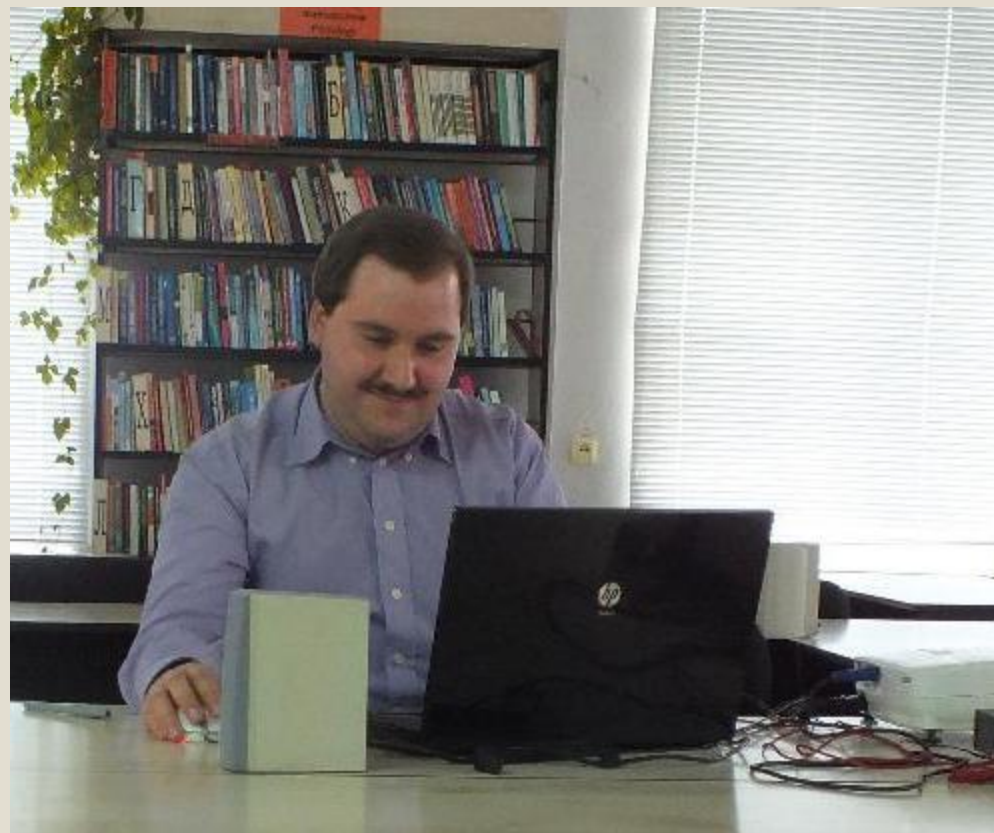

Нагородження

В 1994 році астероїд номер 14014
отримав назву «Мюнхгаузен».

Слюсарев І. Г. , науковий працівник
НДІ астрономії «Загадковий Космос»

Думки студентів про Інтернет і бібліотеку...

- Інтернет — це інформаційне сховище і він не заважає людині думати...
- Сучасна людина повинна орієнтуватися у веб-просторі...
- Сучасній людині потрібно максимально швидко ознайомитись з інформацією та **компілювати матеріал з джерел...**
- Студенту для навчання більш потрібен текст електронний...
- Але бібліотерапія теж потрібна
- Студенти **читають по-іншому, ніж 10 років тому...**

Р. Шартье Эпоха электронного текста

- Все исследования нового типа чтения показывают, что **электронные тексты читают не целиком, а кусками. Читатель нового века сам выбирает, что именно ему читать.**
- Современный **читатель, читающий с экрана, в некотором роде находится в позиции читателя античного**, но с одним весьма существенным отличием: он читает свиток, разворачивающийся, как правило, вертикально и снабженный всеми ориентирами, присущими книге-кодексу с первых столетий христианской эры, - пагинацией, указателями, содержанием и так далее. **Это совмещение обеих логик, определявших навыки обращения с предыдущими носителями письменности (свитком - *volumen* и кодексом - *codex*), фактически обуславливает новое, совершенно необычное отношение к тексту.**

Кришталева планета- Земля, як бібліотека

Бібліотека - як Всесвіт,
Земля - як бібліотека

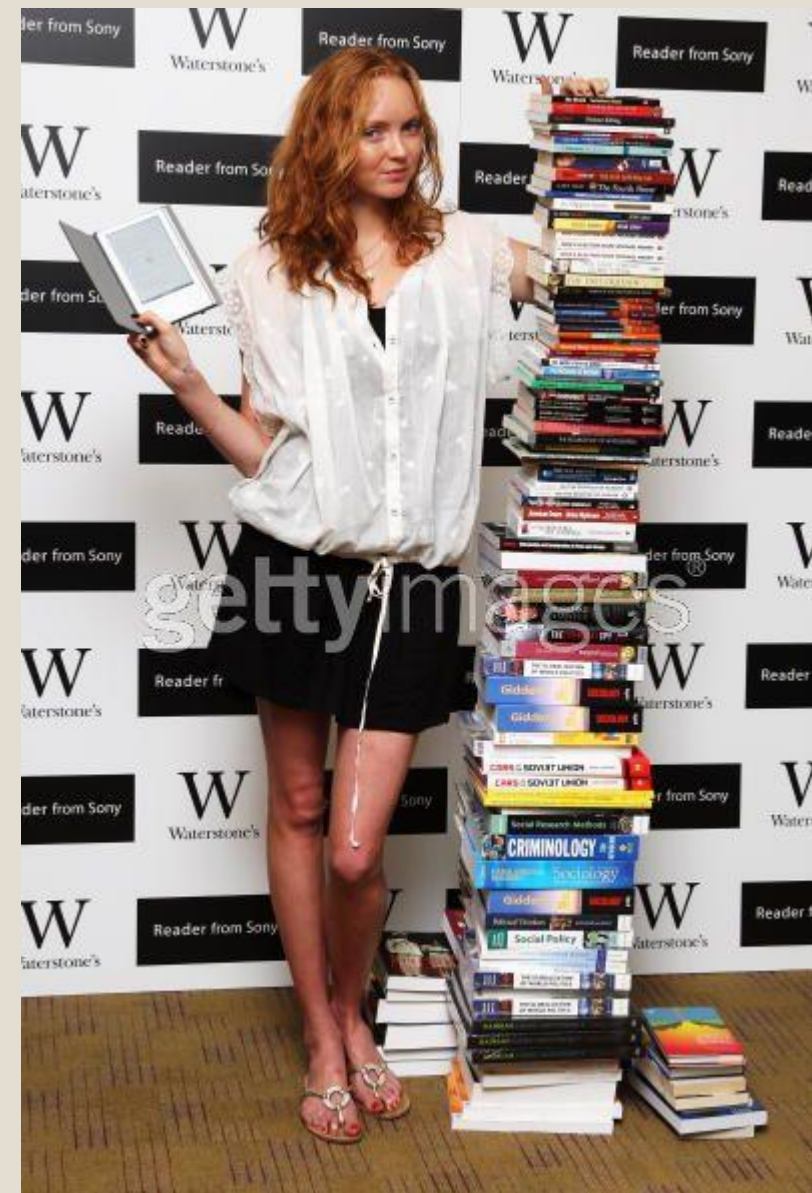

Шартье Р. Читатель в постоянно меняющемся мире [Электронный ресурс] / Роже Шартье ; пер. Ирины Стаф // Иностранная литература. — 2009. — №7. — Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/inostran/2009/7/sh6.html>. — Заглавие с экрана.

- «Читателю, блуждающему по цифровому пространству без карты и компаса, грозит большая опасность потеряться среди текстовых архипелагов – библиотека может стать для читателя и тем и другим».

- В мире, где чтение стало отождествляться с личным, интимным, частным отношением к книге, библиотеки (как это ни парадоксально: ведь именно здесь в Средние века от читателей впервые потребовали соблюдать тишину!) должны предоставлять читателям как можно больше возможностей и разнообразия форм поведения,... Тем самым библиотеки могут способствовать созданию публичного пространства, совпадающего по масштабам со всем человечеством.

- **Библиотеки – это свобода.** Свобода читать, свобода общаться. Это образование (которое не заканчивается в тот день, когда мы покидаем школу или университет), **это досуг, это убежище и это доступ к информации.**
- **Я боюсь, что в XXI веке люди не совсем понимают, что такое библиотеки и каково их назначение.** Если вы воспринимаете библиотеку как полку с книгами, она может показаться вам старой и несовременной в мире, где, большинство, но не все книги, существуют в электронном виде. Но это фундаментальная ошибка.

- Библиотеки – это действительно ворота в будущее. Так что очень жаль, что по всему свету мы видим, как **местные власти рассматривают закрытие библиотек как легкий способ сохранить деньги, не понимая, что они обкрадывают будущее, чтобы заплатить за сегодня. Они закрывают ворота, которые должны быть открыты.**
- Мы должны поддерживать библиотеки. Использовать библиотеки, поощрять других пользоваться ими, протестовать против их закрытия. **Если вы не цените библиотеки, значит, вы не цените информацию, культуру или мудрость. Вы заглушаете голоса прошлого и вредите будущему.**

- Мы должны говорить нашим политикам, чего мы хотим, голосовать против политиков из любой партии, **которые не понимают роли чтения в формировании настоящих граждан**, политиков, которые не хотят действовать, чтобы сохранять и защищать знание и поощрять грамотность. Это не вопрос политики. **Это вопрос обычной человечности.**

Р. Шартье

- Объем текста из **электронных сетей бесконечен**. И читатель может легко потеряться в этой бескрайней вселенной. Вот тут-то его и подстерегает соблазн знакомиться с текстом по кусочкам. Если вы берете в руки «Войну и мир», вы неизбежно получаете сначала представление о всем произведении в целом, о структуре и общей идее. А к тексту на экране вы можете приступить, совершенно ничего не зная о том, откуда он взят, частью какого целого является. К тому же теряется жанровое разнообразие. **Разница между статьей из сетевого журнала, текстом из интернет-энциклопедии, электронным письмом или главой из электронной книги размыта, чего нельзя было представить в мире печатных или рукописных книг.**

- Настало время пересмотреть юридические (литературная собственность, копирайт, авторские права), эстетические (оригинальность, неповторимость, творчество), административные (обязательный экземпляр, Государственная библиотека) и библиотековедческие (каталогизация, классификация, библиографическое описание) категории, выработанные применительно к письменной культуре, объекты которой нисколько не походят на электронные тексты.

ОСВІДЧЕННЯ В КОХАННІ

Говорять про зникнення книги; я
думаю, що це неможливо .

Х. Л. Борхес

НЕ НАДЕЙТЕСЬ ИЗБАВИТЬСЯ ОТ КНИГ...

У. ЭКО

- Однажды Альберта Эйнштейна спросили, как мы можем сделать наших детей умнее. Его ответ был простым и мудрым. Если вы хотите, чтобы ваши дети были умны, сказал он, **читайте им сказки**. Если вы хотите, чтобы они были еще умнее, **читайте им еще больше сказок**.

- Несомненно я заинтересован, чтобы люди читали, чтобы люди читали художественную литературу, чтобы **библиотеки и библиотекари существовали** и способствовали любви к чтению и существованию мест, где можно читать.

**«Библиотеки – это
лаборатории, в которых
проектируется мир»
В. Шкловский**

Читащ XXI

«Люба, чи може краще піти до
бібліотеки?»

“ Круглий стіл “ у вигляді лабіринту! Ми шукаємо шляхи у сучасному світі, намагаємося вирішити глобальні проблеми, а відповідь може бути дуже проста, але треба її знайти у тому лабіринті...

І тому – ідемо до бібліотеки....з любов'ю

Дякую!

**Журавльова І.К., директор ЦНБ
Харківського національного
університету
імені В.Н. Каразіна**

**Доповідь на Всеукраїнській науково-практичній
конференції «Бібліотеки ВНЗ України у процесі
імплементції Закону «Про вищу освіту»
та інформатизації суспільства»
16-19 червня 2015 р.
м. Івано-Франківськ**

**[http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/
123456789/1660](http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/1660)**

- **Бородина В. А.** Читательская Вселенная Н. А. Рубакина [Электронный ресурс] / В. Бородина. — Режим доступа <http://mognovse.ru/hgb-chitateleskaya-vselennaya-n-a-rubakina-150-let-so-dnya-roj.html>. — Заглавие с экрана.
- **В харьковском метро появилась мобильная библиотека** [Электронный ресурс] . — Режим доступа: <http://vecherniy.kharkov.ua/news/99535/>. — Заглавие с экрана.
- **В метро Нью-Йорка работает виртуальная библиотека** [Электронный ресурс] . — Режим доступа:
http://24tv.ua/news/showNews.do?v_metro_nyuuyorka_rabotaet_virtualnaya_biblioteka_foto&objectId=320747&lang=ru. — Заглавие с экрана.
- **Гениева Е.** В раю библиотеки [Электронный ресурс] / Е. Гениева . — Режим доступа <http://magazines.russ.ru/vestnik/2005/16/ge31.html>. — Заглавие с экрана.
- **10 фактів про читання й книги в Україні** [Електроний ресурс] . — Режим доступу: <http://www.novaknyha.com.ua/en/blog/view/12/10-faktiv-pro-chitannia-y-knigi-v-ukraini>. — Назва з екрану.
- **ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИТАННЯ КНИЖОК В УКРАЇНІ-2014** [Електроний ресурс] . — Режим з доступу
<http://www.slideshare.net/Kyivstar/report-gfk-reading2014for-uploading-38932265>. — Назва з екрану.

- **Изместьева Е.** Шесть необычных историй, как библиотеки адаптируются в цифровом мире [Электронный ресурс] / Е. Изместьева . — Режим доступа <http://te-st.ru/2014/04/18/5-library-cases/>. — Заглавие с экрана.
- **Изместьева Е.** Публичная библиотека Амстердама [Электронный ресурс] / Е. Изместьева. — Режим доступа <http://zyalt.livejournal.com/293759.html>. — Заглавие с экрана.
- **Coffman Steve.** Modern libraries / Coffman Steve // Сучасна бібліотека у науково-просторі ВНЗ: інформаційні ресурси, технології, проекти: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. 21-23 жовтня 2014 р., Полтава. — Полтава : ПолНТУ, 2014. — с. 34 —54.
- **Лебедев Ю.** Круглый стол овальной формы [Электронный ресурс] / Ю. Лебедев . — Режим доступа: <http://www.clubvi.ru/news/2011/12/11/lebedev//> — Заглавие с экрана.
- **Мильчин К.** РОЖЕ ШАРТЬЕ: «КОМПЬЮТЕР УРАВНИВАЕТ ЧИТАТЕЛЯ И АВТОРА» [Электронный ресурс] / К. Мильчин // [Книжное обозрение.](http://www.bigbook.ru/articles/detail.php?ID=1566) — 2006. — 9 окт. — Режим доступа: <http://www.bigbook.ru/articles/detail.php?ID=1566>. — Заглавие с экрана.
- **Рубинский К.И.** Положение библиотечного дела в России и других государствах : доклад библиотекаря Императорского Харьковского Университета К.И.Рубинского (1-го июня 1911 г.) / К. И. Рубинский // Труды Первого Всероссийского съезда по библиотечному делу : в 2 ч. — СПб., 1912. — Ч. 2. — С. 1-15.

- **Сокологорская Д.** Функциональная неграмотность [Электронный ресурс] / Д. Сокологорская // **Частный Корреспондент** . — Режим доступа: www.chaskor.ru/.../funktsionalnaya_negr. — Заглавие с экрана.
Томак М. «Ваше общество должно получить доступ к европейским знаниям» [Электронный ресурс] . — Режим доступа: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/media/vashe-obshchestvo-dolzhno-poluchit-dostup-k-evropeyskim-znaniyam>. — Заглавие с экрана.
- **Шартье Р.** Читатель в постоянно меняющемся мире [Электронный ресурс] / Роже Шартье // Иностранная литература. — 2009. — № 7. — Режим доступа: <http://magazines.russ.ru/inostran/2009/7/sh6.html>. — Заглавие с экрана.
- **Умберто Эко: Дорогой внук, учи наизусть** [Электронный ресурс] / Умберто Эко. — Режим доступа: <http://inosmi.ru/world/20140124/216819572.html> — Заглавие с экрана.
- **The Library Campaign** [Electronic resource] . — Access mode: <http://www.librarycampaign.com/about-us/>. — Title screen.
- **Books on the house as libraries move into pubs and cafes** [Electronic resource] . — Access mode: www.theguardian.com › ... › Local government. — Title screen.
- **Bucherwald — книжный лес** [Электронный ресурс] . — Режим доступа: <http://billionnews.ru/isskustvo/1352-bucherwald-knizhnyj-les-6-foto.html>. — Заглавие с экрана.